

Ρέθυμνο, Ηράκλειο 09-07-2024

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Ψηφιοποίηση των Ελληνικών Συλλογών Φυσικής Ιστορίας»

Στην **ψηφιοποίηση** με διεθνή πρότυπα, μεγάλου μέρους, των ελληνικών **Συλλογών Φυσικής Ιστορίας** που διαθέτουν πανεπιστήμια και άλλοι επιστημονικοί φορείς της χώρας και στη διαμόρφωση ψηφιακού κόμβου που θα τις υποδεχθεί, προχωρά η χώρα μας, με τη συνεργασία οκτώ διαφορετικών φορέων από όλη την Ελλάδα και με **συντονιστή το Πανεπιστήμιο Κρήτης**. Πρόκειται για το **Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης του Πανεπιστημίου Κρήτης**, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού 5,7 εκατομμυρίων ευρώ χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέσω του Ελλάδα 2.0 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (NextGeneration EU). Αποτελεί έργο με ιδιαίτερη σημασία, καθώς οι ελληνικές **Συλλογές Φυσικής Ιστορίας**, εκτός από μέρος της εθνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελούν ανεκτίμητη εθνική υποδομή για τη μελέτη και εκτίμηση της βιοποικιλότητας και τη βάση για τη διαχρονική παρακολούθηση των επιπτώσεων των περιβαλλοντικών αλλαγών. Παράλληλα οι συλλογές φυσικής ιστορίας συνιστούν και το βασικό εφόδιο για να ανταποκριθεί η χώρα στις υποχρεώσεις της, που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, όπως η Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα (Convention for Biological Diversity, CBD), η Σύμβαση για τον Έλεγχο του Εμπορίου Άγριας Ζωής (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna & Flora – CITES) και το Πρωτόκολλο της Ναγκόγια (The Nagoya Protocol on Access and Benefit-sharing).

Το έργο αποτέλεσε και αποτελεί βασική επιδίωξη του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), που λειτουργεί με γνώμονα την

προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ελλάδα. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ, αναγνωρίζοντας την διαφορετική οργανωτική δομή των ελληνικών συλλογών φυσικής ιστορίας και την ανάγκη διασύνδεσης τους στα πρότυπα της ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής Distributed System of Scientific Collections (DiSSCo, <https://www.dissco.eu/>), συνέβαλε καθοριστικά στην ενσωμάτωση του έργου στη Δράση «Η προστασία της βιοποικιλότητας ως κινητήριος μοχλός βιώσιμης ανάπτυξης» του Πυλώνα «Πράσινη Μετάβαση» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καταδεικνύοντας από την πρώτη στιγμή τη σημασία του για το μέλλον του τόπου μας.

Με την ολοκλήρωση του έργου, οι ψηφιοποιημένες συλλογές φυσικής ιστορίας των παραπάνω φορέων θα καταστούν διαθέσιμες σε διάφορες κατηγορίες χρηστών και θα αποτελέσουν τη βάση για την παροχή των γνώσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση κρίσιμων θεμάτων που αντιμετωπίζει το περιβάλλον και η κοινωνία μας. Τέτοια θέματα αποτελούν: α) η τεκμηρίωση της βιολογικής και γεωλογικής ποικιλότητας σε μια άνευ προηγουμένου εποχή περιβαλλοντικής κρίσης, β) η κατανόηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και άλλων περιβαλλοντικών απειλών, γ) ο προσδιορισμός της επίδρασης των εισβλητικών ειδών στα οικοσυστήματα, δ) η παρακολούθηση των αλλαγών στους περιβαλλοντικούς πόρους, συμβάλλοντας στη προσαρμογή της χώρας στην νέα εποχή και τις νέες τεχνολογικές προκλήσεις.

Το **Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στο έργο μέσω του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΜΦΙΚ)** που είναι το μουσείο με τις πλουσιότερες συλλογές φυσικής ιστορίας στην Ελλάδα, με περισσότερα από 3 εκατομμύρια δείγματα, από την ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου με έμφαση την Ελλάδα και το Αιγαίο. Το ΜΦΙΚ είναι το μοναδικό μουσείο φυσικής ιστορίας της χώρας μας που είναι ενεργό μέλος του Consortium of European Taxonomic Facilities (**CETAF**, <https://cetaf.org/>), και έχει οριστεί ως ο **εθνικός εκπρόσωπος** στην ευρωπαϊκή κοινοπραξία DiSSCo. Η υποδομή DiSSCo αποτελεί ήδη ένα από τα προγράμματα του **ESFRI**, με σκοπό την ανάπτυξη και ομογενοποίηση των ψηφιακών διαδικασιών των αντίστοιχων ιδρυμάτων και την υπεραξία που θα επιφέρει η ενοποίηση αυτή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με άλλα λόγια, στη μετατροπή ενός κατακερματισμένου τοπίου των συλλογών φυσικής ιστορίας στον Ευρωπαϊκό χώρο, σε μια ολοκληρωμένη βάση γνώσεων, που θα παρέχει

διασυνδεδεμένα, πιστοποιημένα τεκμήρια για το φυσικό κόσμο. Με την ψηφιοποίηση των συλλογών του ΜΦΙΚ, το Πανεπιστήμιο Κρήτης εισέρχεται σε μια νέα εποχή, συνεισφέροντας στην παγκόσμια γνώση, ως εταίρος των μεγάλων συλλογών της Ευρώπης.

Από την Πρυτανεία του Π.Κ